

Od Redakcji

Szanowni Państwo,

witam Was w trudnym czasie. Trudnym nie tylko z powodu pandemii, ale również w związku z utratami kolejnych wybitnych psychoterapeutów. W listopadzie zmarł profesor Mony Elkaim, którego może niektórzy z Was pamiętają z warsztatu przeprowadzonego przez Niego w Krakowie w 2008 r. Został mi w pamięci Jego mocny, energiczny głos, wrażliwość i empatia oraz wiele ważnych słów dotyczących relacji psychoterapeuty z członkami rodziny korzystającymi z terapii. Jego pamięci poświęcone jest wspomnienie otwierające zimowy numer „Psychoterapii”.

Zachęcam Państwa do przeczytania wywiadu przeprowadzonego przez Szymona Chrzastowskiego z Moniką Whyte. Prezeska European Family Therapy Association (EFTA), założonego przez wspomnianego wcześniej Mony’ego Elkaima, opowiada m.in. o celach działalności i kierunkach rozwoju tego międzynarodowego stowarzyszenia skupiającego terapeutów rodzinnych.

Skoro poruszamy się w tematyce terapii rodzin jako następną pozycję proponuję artykuł dwóch Autorek: Agnieszki Lelek i Magdaleny Adamczyk-Banach, dotyczący pracy z rodziną w terapii zaburzeń lękowych u dzieci i młodzieży. W artykule zostały opisane modele konceptualizacji lęku u dzieci oraz dominujące metody terapii. Przedstawione badania dotyczące skuteczności terapii wskazują na potrzebę, a nawet konieczność pracy z rodziną dzieci i nastolatków przejawiających zaburzenia lękowe.

Kolejne dwa artykuły poruszają problem uzależnienia. Pierwszy z nich — autorstwa Ewy Wojtyńkiewicz jest studium przypadku pacjentki z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu oraz mieszanych zaburzeń osobowości. Celem artykułu jest zrozumienie w świetle koncepcji psychodynamicznych wzajemnych związków pomiędzy tymi dwoma zaburzeniami w oparciu o historię życia pacjentki.

Następny artykuł dotyczy uzależnienia od leków nasennych i uspokajających. Autorzy — Jan W. Pęksa i Katarzyna Dembe — opisują sposoby jego leczenia w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Przedstawione statystyki dotyczące częstości występowania tego uzależnienia są zatrważające, dlatego też cenna wydaje się propozycja Autorów określająca współpracę lekarza POZ i psychologa w realizowaniu planu terapeutycznego obejmującego opiekę medyczną i psychoterapię w podejściu poznawczo-behawioralnym.

Zachęcam również do zapoznania się z artykułami, w których bardzo szczegółowo przedstawione są modele pracy terapeutycznej w różnych oddziałach klinicznych. Krzysztof Walczewski, Agnieszka Fusińska-Korpik, Wojciech Korzeniowski i Łukasz Cichocki opisują oddziaływania psychoterapeutyczne wobec pacjentów ogólnopsychiatrycznego oddziału Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie. Ważnymi elementami tych oddziaływań są m.in. tworzenie poczucia bezpieczeństwa, jakość relacji pacjenta i sposób komunikacji z personelem medycznym, odkrywanie i rozwój zasobów prozdrowotnych. Szczegółowo opisany jest indywidualny kontakt terapeutyczny i metoda społeczności terapeutycznej.

Ewa Niezgoda, Aleksandra Wieczorek, Edyta Biernacka i Katarzyna Synówka przedstawiają model leczenia zaburzeń osobowości w oparciu o psychoterapię psychoanalityczną w społeczności terapeutycznej stosowany w Oddziale Leczenia Zaburzeń Osobowości i Nerwic Szpitala Klinicznego im. dr. J. Babińskiego w Krakowie. Pierwsza część pracy dotyczy diagnozy zaburzeń osobowości i stosowanych różnych metod terapii, a druga stanowi szczegółowy opis stosowanego przez Autorki modelu leczenia ze zwróceniem uwagi na procedurę diagnostyczną, metodę społeczności terapeutycznej opartej na zasadach analitycznych, psychoterapię, farmakoterapię, współpracę zespołu leczącego oraz rolę pielęgniarek psychospołecznych.

Na koniec zapraszam do zapoznania się z recenzją książki „Skuteczne działanie w stresie. Problem profilaktyki PTSD dla osób narażonych na traumatyzację zawodową” autorstwa Agnieszki Popiel, Bogdana Zawadzkiego, Ewy Pragłowskiej, Pawła Habrata i Patrycji Gajdy. Recenzent — Szymon Chrzastowski — zwraca m.in. uwagę na przydatność tej pozycji dla osób wspierających pracowników służb ratowniczych, co w odniesieniu do wyjątkowego przeciążenia psychofizycznego personelu medycznego od czasu pierwszych zakażeń koronawirusem poprzez rozwój pandemii i niekończący się stan zagrożenia ma szczególne znaczenie.

Życzę Państwu zdrowia, odporności i przyjemnej lektury.

Małgorzata Wolska